

COMPETENCY BASED DYNAMIC CURRICULUM
for
THIRD PROFESSIONAL B.S.R.M.S.
(PRESCRIBED BY NCISM)

Subject/Course:

གདོན་ནང་གསོ་བ།

gdon nad gso ba

(Subject Code: SRUG-DO)

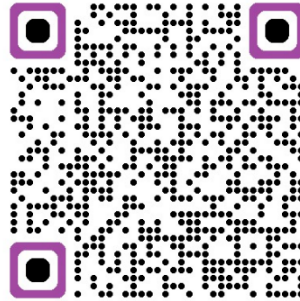
Clinical Psychology and Psychiatry

(Applicable from 2022-23 batch for academic year 2025-26 onwards
for 5 years or until further notification by NCISM, whichever is earlier)

॥ आयुषे सर्वलोकानाम् ॥

BOARD OF UNANI, SIDDHA, AND SOWA-RIGPA
NATIONAL COMMISSION FOR INDIAN SYSTEM OF MEDICINE
NEW DELHI-110026

Index

Preface	24
Summary	4
Teaching Hours Distribution.....	4
Examination (Paper & Mark Distribution)	4
Table 1: - Course Code and Name of Course	5
Table 2: - THEORY (CONTENTS, TERMS AND DISTRIBUTION OF HOURS).....	5
Table 3 A: - THEORY (LECTURE AND NON-LECTURE) Paper 1	6
Table 3 B: - PRACTICAL (NON-LECTURE)	18
Table 4: - Assessment Summary.....	25
4A. Number of Paper and Marks Distribution	25
4B. Scheme of Assessment (Formative and Summative)	25
4C. Term Wise contents for Periodic Assessments	25
4D. Calculation Method for Internal Assessment Marks (20 Marks)	27
4E. Evaluation Methods for Periodical Assessment.....	28
4F. Question Paper Pattern	28
4G. Distribution of Theory Exam and Question paper- Blue print	29

4H. PRACTICAL EXAM- BLUE PRINT	30
REFERENCES.....	32

Preface

gdon nad gso ba (Clinical Psychology and Psychiatry) is the sixth paper of the third professional year in the Bachelor of Sowa-Rigpa Medicine and Surgery (B.S.R.M.S.) program, and it stands as one of the most vital subjects in the curriculum. This course explores the intricate relationship between the mind and its various mental factors, emotional health, the causes of psychological disorders, their diverse manifestations, management strategies, and preventive measures.

The subject is divided into two components: Main Program and Elective. The Main Program includes a Theory component worth 100 marks and a Practical component worth 150 marks, broken down into Practical (100 marks), Viva (20 marks), Elective (10 marks), and Internal Assessment (20 marks). The total teaching time for this subject is 160 hours, comprising 118 hours of lectures and 42 hours of non-lecture-based activities. The Elective component is an online course carrying 10 marks, which will be added to the final evaluation.

In Sowa-Rigpa, one of the four main causes of diseases is attributed to Evil Spirits, or *gdon*, which are particularly linked to psychiatric and psychological conditions. These disorders can manifest as psychosomatic illnesses, such as *klu gdon* and *gza gdon*, or as behavioral and psychiatric conditions, including *'byung gdon*, *smyo byed*, and *brjed byed*. These require careful attention to both mental and physical well-being.

Even in the modern context of the 21st century, mental health issues remain prevalent. Many of these arise from self-centered attitudes, negative emotions, lack of resilience, and an inability to maintain inner calm during adversity. Modern psychiatric approaches often struggle to address the core challenge of training and taming the mind—specifically, increasing positive thoughts and reducing negative patterns—resulting in a compromised quality of life.

This subject emphasizes the need for a holistic approach to the treatment of *gdon*-induced mental disorders. Spiritual intervention is considered an essential part of the therapeutic process. Practices such as rituals, mantra recitation, scriptural study, mindfulness meditation, acts of generosity, ethical conduct, patience, and right view are woven into both the treatment philosophy and the pedagogical approach of the subject. These spiritual elements serve as both preventive and healing tools.

In addition, the course addresses the psychosomatic dimensions of disorders, including their impact on skin health, the central nervous system, and the mind-body connection. It also explores

preventive strategies and lifestyle modifications aimed at maintaining physical and emotional balance.

In essence, this subject aims to inspire students to take a deeper interest in the promotion of mental health, the healing of psychological conditions, and the development of specialized skills in this field. It also encourages reflection on the value of Buddhist philosophy and spiritual practice in restoring and maintaining mental well-being. Ultimately, the course seeks to equip future practitioners with the knowledge and compassion to alleviate mental suffering and promote mental wellness, both for themselves and for others.

NATIONAL COMMISSION FOR INDIAN SYSTEM OF MEDICINE

BOARD OF UNANI, SIDDHA & SOWA-RIGPA

SOWA-RIGPA COURSE CURRICULUM & SYLLABUS

Third Professional B.S.R.M.S

Subject/Course: *gdon nad gso ba* (Clinical Psychology and Psychiatry)

Subject Code: SRUG-DO

Summary

Teaching Hours Distribution

Paper	Lecture hours	Non-Lecture hours	Total hours
<i>gdon nad gso ba</i>	100	18	118
Practical	NA	42	42
		60	
		Grand Total	160

Examination (Paper & Mark Distribution)

Item	Theory Component Marks	Practical Component Marks			
		Practical	Viva	Elective	Internal Assessment

Paper 1	100	100	20	10 (Set-TC)	20
	100	150			
Total Marks	250				

NATIONAL COMMISSION FOR INDIAN SYSTEM OF MEDICINE
BOARD OF UNANI, SIDDHA & SOWA-RIGPA
SOWA-RIGPA COURSE CURRICULUM & SYLLABUS
Third Professional B.S.R.M.S

Table 1: - Course Code and Name of Course

Sr. No.	Name of the subject		
	Subject Code	Subject	Equivalent Term
1	SRUG-DO	<i>gdon nad gso ba</i>	Clinical Psychology and Psychiatry

Table 2: - THEORY (CONTENTS, TERMS AND DISTRIBUTION OF HOURS)

Chapters	Term (I/II/III)	Distributions of Hours
1. ཀུན་བཏགས་གདོན་གྱི་སྤྱི་དོན་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དོ་སྤོང། Overview of <i>kun btags gdon</i> and Mind & Mental Factors	I	12
2. མན་རླུང་ལེའུ་ ཉམ་འབྱུང་པོའི་གདོན་གསོ་བ། Management of ' <i>byung gdon</i> (Elemental Spirit induced Disorder)	I	24
3. མན་རླུང་ལེའུ་ ཉམ་སློལ་བྱེད་ཀྱི་གདོན་གསོ་བ། Management of <i>smyo byed</i> (Insanity/Psychosis)	II	14

4. མན་རྒྱུད་ལེའུ་ ༡༩ བརྗེད་བྱེད་གྱི་ནད་གསོ་བ། Management of <i>brjed byed</i> (Epileptic dementia/ Alzheimer's disease)	II	10
5. མན་རྒྱུད་ལེའུ་ ༤༠ གཟའི་གདོན་ནད་བཙོས་བ། Management of <i>gz'a gdon</i> (Epilepsy/ Stroke)	II	23
6. མན་རྒྱུད་ལེའུ་ ༤༧ གདུག་པ་སྐྱའི་གདོན་ནད་གསོ་བ། Management of <i>klu gdon</i> (Leprosy/ Naga induced Spirit disorder)	III	35
Grand Total	I/II/III	118

Table 3A: - THEORY (LECTURE AND NON-LECTURE)

Paper 1: *gdon nad gso ba* (Clinical Psychology and Psychiatry)

Chapter/Sub-headings	Lecture (L) / Non-Lecture (NL)	Teaching- Learning (TL) Methods	Distribution of hours	
			LH	NLH
At the end of the chapter/sub-chapter/section, the students should be able to				
Chapter 1: ཀུན་བཏགས་གདོན་གྱི་སྤྱི་དོན་དང་སེམས་སེམས་བྱུང་གི་དོ་སྤོང། Overview of <i>kun btags gdon</i>, Mind & Mental Factors			12 (10+2)	
<p>K: Describe key concepts of <i>kun btags gdon</i>, mind, and mental factors in Sowa-Rigpa. S: Apply principles of clinical psychology and psychiatry for assessing and managing mental disorders in Sowa-Rigpa medicine. A: Value the importance of mental health, its prevention, and its relationship with Buddhist science for promoting holistic well-being.</p>				
1.1 གདོན་གྱི་དོ་བོ་དང་ངེས་ཚིག། Entity and Definition of <i>gdon</i>	L/NL	Lecture with PPT/ Chart/ Group Discussion/ Brainstorming/ Library sessions/Real-life experience	1	1
1.2 གདོན་ནད་འབྱུག་ཚུལ་རྒྱ་སྤོང། Cause & Condition of <i>gdon nad</i>	L/NL	Lecture with PPT/ Chart/ Group Discussion/	1	
1.3 གདོན་ནད་གྱི་དབྱེ་བ། Classification of <i>gdon nad</i>	L/NL	Lecture with PPT/ Chart/Poster/	1	

		Identification/ Group Discussion		
1.4 སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་དོ་སློང། Introduction of Mind and Mental Factors				
1.4.1 གཙོ་སེམས་ཀྱི་དོ་བོ། Entity of Mind	L/NL	Lecture with PPT/Tutorials / Discussion/ Debate / Brainstorming/ Demonstration	1	1
1.4.2 སེམས་བྱུང་གི་དབྱེ་བ་དང་དོ་སློང། Classification & Description of Mental Factors	L/NL	Demonstration/ Lecture with PPT/ VC/ Discussion/ Debate / Brainstorming	1	
1.4.2.1 ལྷན་འགོ་ལྡན། The five pervasive mental states	L	Lecture with PPT/ Chart / Group Discussion	1	X
1.4.2.2 ལུལ་དེས་ལྡན། The five determinative states	L	Lecture with PPT/ Chart/ Discussion		X
1.4.2.3 མ་ཉོན་ལྷན། The six root <i>kleshas</i> / defilements	L	Lecture with PPT/ Chart/ Discussion	1	X
1.4.2.4 ཉེ་ཉོན་ཉེ་བྱ། The twenty-secondaries afflictive emotions	L	Lecture with PPT/ Chart/ Discussion	1	X
1.4.2.5 དགེ་བ་བརྩ་གཅིག། The eleven virtuous mental states	L	Lecture with PPT/ Chart/ Discussion	1	X
1.4.2.6 གཞན་འགྱུར་བཞི། The four changeable mental factors	L	Lecture with PPT/ Chart/ Discussion	1	X
Chapter 2: མན་རྒྱུད་ལེན་ ལྷ་ལྷ་འབྱུང་སོའི་གདོན་གསོ་བ། Management of ‘byung gdon (Elemental Spirit induced Disorders) 24 (20+4) K: Distinguish the causes, conditions, classifications, signs, symptoms, and treatment methods of Elemental Spirit-induced disorders. S: Identify various elemental spirits and implement therapeutic interventions including mantras, <i>gtorma</i> offerings, fire rituals, medicinal, and Buddhist psychological techniques. A: Value and support the application of therapeutic rituals and Buddhist psychological practices in promoting holistic healing for Elemental Spirit-induced disorders				
2.1 འབྱུང་གདོན་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན། Cause and Conditions	L/NL	Lecture with PPT/ Presentation/ Group Discussion/ Debate	2	1
2.2 འབྱུང་གདོན་གྱི་མཚན་ཉིད།	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Debate	1	X

Definition/ Characteristic of Elemental Spirit induced disorder				
2.3 འབྲུང་གཞོན་གྱི་དབྱེ་བ། Classification	L	Lecture with PPT/ Chart/ Discussion	1	X
2.4 འབྲུང་གཞོན་གྱི་རྟགས། Signs & Symptoms				
2.4.1 འབྲུང་གཞོན་གྱི་རྟགས། General Signs & Symptoms	L	Lecture with PPT/ Chart/ Discussion/VC	1	X
2.4.2 འབྲུང་གཞོན་ལྷན་པར་གྱི་རྟགས། Specific Signs & Symptoms				
2.4.2.1 ལྷ། <i>lha</i> , Deva	L/NL	Lecture with PPT/ Video Clips/Blended Learning/ Debate/ Discussion	1	2
2.4.2.2 ལྷ་མིན། <i>lha min</i> , Asura				
2.4.2.3 དྲི་བ། <i>dri za</i> , Gandarva	L/NL	Lecture with PPT/ Video Clips/Blended Learning/ Debate/ Discussion	1	
2.4.2.4 ལྷ་ལྷ། <i>klu</i> , Naga				
2.4.2.5 གཞོན་སྐྱེན། <i>gnod sbyin</i> , Yakshas	L/NL	Lecture with PPT/ Video Clips/Blended Learning/ Debate/ Discussion	1	
2.4.2.6 ཚངས་པ། <i>tshangs pa</i> , Brahm Raksha				
2.4.2.7 སྲིན་པོ། <i>srin po</i> , Rakshas	L/NL	Lecture with PPT/ Video Clips/Blended Learning/ Debate/ Discussion	1	
2.4.2.8 ཤ་བ། <i>sha za</i> , Pishatsa				
2.4.2.9 ཡི་དུགས། <i>yi dag</i> , Preta	L/NL	Lecture with PPT/ Video Clips/Blended Learning/ Debate/ Discussion	1	
2.4.2.10 གུལ་བུམ། <i>grul bum</i> , Kushmanda				
2.4.2.11 བྱད་སྐྱེམས། <i>byed stems</i> , Nishad	L/NL	Lecture with PPT/ Video Clips/Blended Learning/ Debate/ Discussion	1	
2.4.2.12 གཡེང་བྱེད། <i>gyeng byed</i> , Aukiran				
2.4.2.13 རོ་ལངས། <i>ro langs</i> , Vetala	L/NL	Lecture with PPT/ Video Clips/Blended Learning/ Debate/ Discussion	1	
2.4.2.14 མཚུན་ལྷ། <i>mtshun lha</i> , Pitri				
2.4.2.15 ལྷ་མ་དྲང་སྲོང་རྟོན་པོ་གྲུབ་པ་བཞིའི་གཞོན། <i>lama, drang srong, rgan po, grub pa</i> ; Guru, Rishi, Vridhi & Siddha	L/NL	Lecture with PPT/ Video Clips/Blended Learning/ Debate/ Discussion	1	
2.4.3 འབྲུང་པོ་གཞོན་གྱི་སྐྱོད་ལྷོ་རྟགས། Terminating Signs and Symptoms	L/NL	Lecture with PPT/ Bedside Clinic/Project-based learning	1	
2.5 འབྲུང་གཞོན་བཅོས་ཐབས། Treatment				

2.5.1 ཉམས་ལེན་སྐྱོན་བཅོས་ཀྱི་རིམ་གྲོ་བྱ་ཐབས། Practice, Medical Intervention and Performance of Rituals	L/NL	Lecture with PPT/ Demonstration/ Presentation/ Guest Lecture/Hands-on Practical	3	1
2.5.2 གཏོར་མའི་ཚོ་ག་དང་གཏོར་ཡུལ། Rituals of <i>gtor ma</i> (Dough Offering)	L/NL	Lecture with PPT/ Demonstration/ Identification/ Presentation/Hands-on Practical/ TBL	2	
2.5.3 གཏོར་མ་སོགས་གང་དུ་བསྐྱེན་པའི་དུས་ཚོགས། Favourable time and day of administering <i>gtor ma</i> (Dough Offering)	L	Lecture with PPT/ Demonstration/ Identification/ Presentation/ TBL	1	
<p>Chapter 3: མན་རྒྱུད་ལེན་ ལོ་སྤྱོད་ཀྱི་གདོན་གསོ་བ། Management of <i>smyo byed</i> (Insanity/Psychosis) 14 (12+2)</p> <p>K: Differentiate the causes, conditions, classifications, signs, symptoms, and management approaches for Insanity/Psychosis. S: Identify clinical features of Insanity/Psychosis and apply therapeutic measures including mantras, <i>gtor ma</i>, fire offerings, medicinal, and Buddhist psychological practices. A: Advocate and propagate the importance of Buddhist psychological principles in the management and rehabilitation of <i>smyo byed</i> (Insanity /Psychosis)</p>				
3.1 ལྡོག་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུ། Cause & Condition	L	Lecture with PPT/Chart/ Video clips	1	X
3.2 ལྡོག་ཀྱི་དབྱེ་བ། Classification	L	Lecture with PPT/Chart/ Video clips	1	X
3.3 ལྡོག་ཀྱི་རྟགས། Signs & Symptoms	L	Lecture with PPT/Chart/ Video clips	1	X
3.4 ལྡོག་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། Treatment				
3.4.1 ལྡོག་ཀྱི་སྤྱི་བཅོས་ཐབས། General Treatment	L/NL	Lecture with PPT/Chart/ Video clips/ Demonstration/ Project based learning/ Group Discussion/ Debates	4	2
3.4.2 ལྡོག་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གི་བཅོས་ཐབས། Specific Treatment				

3.4.2.1 ལླུང་གྲུར་སློབ་བྱེད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། <i>rlung</i> associated Treatment	L	Lecture with PPT/Chart/ Flipped classroom	1	X
3.4.2.2 མཁྲིས་གྲུར་སློབ་བྱེད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། <i>mkhrispa</i> associated Treatment	L	Lecture with PPT/Chart/ Demonstration	1	X
3.4.2.3 བད་གྲུར་སློབ་བྱེད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། <i>badkan</i> associated Treatment	L	Lecture with PPT/Chart/ Demonstration	1	X
3.4.2.4 འདུས་འགྲུར་སློབ་བྱེད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། Combined <i>nyespa</i> associated Treatment	L	Lecture with PPT/Chart/ Demonstration/ Discussion/ and Identification	1	X
3.4.2.5 ཡིད་གདུངས་སློབ་བྱེད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། Mental distress associated Treatment				
3.4.2.6 དུག་གྲུར་སློབ་བྱེད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། Toxin associated Treatment	L	Lecture with PPT/Chart/ Demonstration/ Discussion/ and Identification	1	X
3.4.2.7 གདོན་གྲུར་སློབ་བྱེད་ཀྱི་བཅོས་ཐབས། Spirit-associated Treatment				
<p>Chapter 4: མན་རྒྱུད་ལེན་ ཤེས་བརྗེད་བྱེད་ཀྱི་ནད་གསོ་བ། Management of <i>brjed byed</i> (Epileptic dementia/ Alzheimer’s disease) 10 (8+2)</p> <p>K: Compare the causes, classifications, signs, symptoms, and therapeutic approaches for Epileptic Dementia and Alzheimer’s disease. S: Identify clinical presentations of Epileptic Dementia and apply appropriate therapeutic strategies based on underlying pathological factors. A: Promote the significance of early diagnosis and integrative management for enhancing the quality of life in dementia patients</p>				
4.1 བརྗེད་བྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། Definition and Characteristic of <i>brjed byed</i>	L/NL	Lecture with PPT/ Discussion/ Chart/ Video clips	1	1
4.2 བརྗེད་བྱེད་ཀྱི་དབྱེ་བ། Classifications				
4.3 བརྗེད་བྱེད་ཀྱི་རྟགས། Signs & Symptoms				

4.3.1 བརྗེས་ལྟོ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྟགས། General Signs & Symptoms	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Brainstorming	1	X
4.3.2 བརྗེས་ལྟོ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྟགས། Specific Signs & Symptoms				
4.3.2.1 རླུང་ལྗུར་བརྗེས་ལྟོ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྟགས། <i>rlung</i> associated symptoms	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Brainstorming	1	X
4.3.2.2 མཁྲིས་ལྗུར་བརྗེས་ལྟོ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྟགས། <i>mkhrispa</i> associated symptoms				
4.3.2.3 བད་ལྗུར་བརྗེས་ལྟོ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྟགས། <i>badkan</i> associated symptoms	L	Lecture with PPT/ Discussion	1	X
4.3.2.4 འུག་ལྗུར་བརྗེས་ལྟོ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྟགས། Toxin-associated symptoms				
4.3.2.5 གདོན་ལྗུར་བརྗེས་ལྟོ་སྤྱོད་རྒྱུ་རྟགས། Spirit-associated symptoms	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Clinical Demonstration	1	X
4.4 བརྗེས་ལྟོ་སྤྱོད་རྒྱུ་བཅོས་ཐབས། Treatment				
4.4.1 བརྗེས་ལྟོ་སྤྱོད་རྒྱུ་བཅོས་ཐབས། General Treatment	L/NL	Lecture with PPT/ Discussion/ Debates/ Clinical Demonstration/ Group Project	2	1
4.4.2 བརྗེས་ལྟོ་སྤྱོད་རྒྱུ་བཅོས་ཐབས། Specific Treatment				
4.4.3 བཅོས་ཐབས་རྒྱུ་མཇུག་དོན་བསྟུ་བ། Summary of Treatment	L	Lecture with PPT/ Discussion	1	X

Chapter 5: མན་རླུང་ལེའུ་ ༥༠ གཟའི་གདོན་ནད་བཅོས་པ།

Management of *gz'a gdon* (Epilepsy/ Stroke)

23 (20+3)

K: Differentiate the phases, signs, symptoms, and therapeutic approaches for Epilepsy/Stroke.
S: Perform clinical assessment and implement acute, preventive, and ritual-based interventions for managing Epilepsy/ Stroke.
A: Promote the significance of early intervention, holistic management, and relapse prevention strategies in *gza' gdon*/ neurological disorders

5.1 གཟུང་གཏོན་གྱི་འཛིན་དུས། <i>gz'a gdon 's Time of Attack</i>	L/NL	Lecture with PPT/ Discussion/ Charts/ Project based learning	2	1
5.2 གཟུང་གཏོན་གྱི་བརྟག་ཐབས། Signs & Symptoms				
5.2.1 གཟུང་གཏོན་གྱི་སློབ་རྟགས། General Signs & Symptoms	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Clinical Demonstration	1	X
5.2.2 གཟུང་གཏོན་ཁྱད་པར་གྱི་རྟགས། Specific Signs & Symptoms	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Clinical Demonstration	1	X
5.2.3 གཟུང་གཏོན་སྤང་སྤང་གི་རྟགས། Prognostic Measures	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Clinical Demonstration	1	X
5.3 གཟུང་གཏོན་གྱི་བསྐྱོད་བྱ། Preventative Measures				
5.3.1 སྤོང་བ་རང་གིས་གཟུང་གཏོན་བསྐྱོད་བྱ། Self -Preventative Measures	L/NL	Lecture with PPT/ Discussion/ Demonstration/Project based learning/ Presentation	3	1
5.3.2 རྟོན་པས་གཟུང་གཏོན་བསྐྱོད་བྱ། Patient's Preventative Measures				
5.4 གཟུང་གཏོན་གྱི་བཅོས་ཐབས། Treatment				
5.4.1 གཟུང་གཏོན་བཅོས་དུ་བབས་པའི་བཅོས་ཐབས། Localised Intervention	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Demonstration/ VC	1	X
5.4.2 གཟུང་གཏོན་དངངས་སུ་གཞུག་པའི་བཅོས་ཐབས། Inducing Panic	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Demonstration/ VC	1	X
5.4.3 གཟུང་གཏོན་ཟས་ཀྱིས་བཅོས་ཐབས། Dietary Intervention	L/NL	Lecture with PPT/ Discussion/ Charts/ Project/ TBL/ Presentation	1	1
5.4.4 གཟུང་གཏོན་སློབ་ལམ་གྱིས་བཅོས་ཐབས། Lifestyle Intervention	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Charts	1	X
5.4.5 གཟུང་གཏོན་ལྷུས་ལྷུས་བཅོས་ཐབས། <i>khrus chu (Ablution)</i>	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Demonstration	2	X
5.5 གཟུང་གཏོན་གཟུང་ཚོག་གིས་བཅོས་ཐབས།				

Rituals Intervention for <i>gz'a gdon</i>				
5.5.1 གཟུང་གདོན་གདོར་མས་བཅོས་ཐབས། <i>gtor ma</i> (Dough offering) Intervention	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Demonstration	2	X
5.5.2 གཟུང་གདོན་གྱི་བྱང་འགོལ་ཚོག་བསྟན་བ། <i>byad 'grol</i> Intervention	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Demonstration	2	X
5.6 གཟུང་གདོན་ཕྱིར་མི་ཚྭ་གཤིས་ཐབས། Relapse Preventive Measures	L	Lecture with PPT/ Discussion/ Identification/ Brainstorming	2	X
<p>Chapter 6: མན་རྒྱུད་ལེའུ་ཡ། གདུག་བ་སྤྱི་གདོན་ནད་གསོ་བ། Management of Leprosy/ Naga induced Spirit disorder 35 (30+5)</p> <p>K: Classify the types, causes, diagnostic measures, and treatment strategies for Naga-induced spirit disorders. S: Perform diagnostic evaluations and implement preventive, medicinal, lifestyle, and ritual-based interventions for managing Naga spirit-induced disorders. A: Promote awareness of preventive measures, traditional therapeutic practices, and holistic healing approaches in managing spirit-induced disorder.</p>				
6.1 ལྷ་གདོན་སྤྱི་ལྷ་རྒྱུ་རྩེད་ལྷོད། General Overview of the cause and condition for <i>klu gdon</i>	L/NL	Lecture with PPT/ Group Discussion/ Presentation	2	1
6.2 ལྷ་གདོན་ཁྱད་པར་གྱི་རྒྱུ་རྒྱུན། Specific cause and conditions	L	Lecture with PPT/ Discussion	1	X
6.3 ལྷ་གདོན་གྱི་མཚན་ཉིད། Definition and Characteristics of <i>klu gdon</i>	L	Lecture with PPT/ Discussion/	1	X
6.4 ལྷ་གདོན་གྱི་དབྱེ་བ། Classifications of <i>klu gdon</i>				
6.4.1 ལྷ་གདོན་ལྷགས་རྒྱལ་གནས་གྱི་དབྱེ་བ། Based on locations	L/NL	Lecture with PPT/ Chart/ Group Discussion/ Presentation/ Debate/ Identification	1	1
6.4.2 ལྷ་གདོན་རིགས་གྱི་དབྱེ་བ། Based on types				
6.5 ལྷ་གདོན་གྱི་བརྟག་ཐབས།				

Diagnostic Measures				
6.5.1 དང་པོ་ནད་དོས་བཟུང་བ། Diagnosis of Disease with Signs & Symptoms				
6.5.1.1 སྤྱི་ཡི་ནད་དོས་བཟུང་བ་སྤྱི་ནད་གསང་གསུམ་གྱི་སློ་ནས་བརྟག་པ། General signs & symptoms				
6.5.1.1 སྤྱི་ལ་མངོན་ཚུལ་མི་ལམ་དང་མཚན་ཉིད་ལྟས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱི་བརྟག་པ། External diagnosis through Dreams and Body, Speech, and mental Characteristics Analysis				
6.5.1.1.1 མངོན་ཚུལ་མི་ལམ་བརྟག་པ། Based on Dreams Analysis	L	Lecture with PPT/ Group Discussion	1	X
6.5.1.1.2 རྟེན་ལྟས་ཁམས་གྱི་མཚན་ཉིད་ལྟས་ ངག་ཡིད་གསུམ་ལ་བརྟག་པ། Based on characteristic of body, speech and mind	L	Lecture with PPT/ Group Discussion/ Demonstration	1	X
6.5.1.1.2 རྣང་གི་བརྟག་པ་བཞིན་དང་མིག་ལ་ བཟླ་བ། Internal Diagnosis through Facial Analysis	L/NL	Lecture with PPT/ Group Discussion/ Demonstration/ Project/ Library/ Video Presentation/ RP/ Simulation	1	1
6.5.1.1.3 གསང་བ་སྤྲོན་གྱི་སློ་ནས་བརྟག་པ། Secret Diagnosis through Medicinal intervention	L	Lecture with PPT/ Demonstration/ Identification	1	X
6.5.1.2 རྩེ་བྲག་བརྟག་པར་རྣམ་པ་བྱུག Specific signs & symptoms				
6.5.1.2.1 རུག་གི་སློ་ནས་བརྟག་པ། Based on the toxin	L	Lecture with PPT/ Demonstration/ Identification	1	X
6.5.1.2.2 གདོན་རིགས་གྱི་སློ་ནས་བརྟག་པ། Based on the types of spirit	L	Lecture with PPT/ Demonstration/ Identification	2	X
6.5.1.2.3 འཇུག་ཚུལ་གྱི་སློ་ནས་བརྟག་པ། Based on the mode of entrance	L	Lecture with PPT/ Demonstration/ Identification	1	X
6.5.1.2.4 བབས་ས་གནས་གྱི་སློ་ནས་བརྟག་པ། Based on location	L	Lecture with PPT/ Demonstration/ Identification	1	X

6.5.1.2.5 རྟེན་པའི་རིགས་ཀྱི་སློན་ནས་བརྟག་པ། Based on types of <i>nyespa</i>	L	Lecture with PPT/ Charts/ Discussion	1	X
6.5.1.2.6 མཇུག་དོན་བསྟུ་བ་འཁུལ་སོ་དང་སྤྱད་ བ་གཏམས་པ། Concluding notes, Clarification and Protective measures	L	Lecture with PPT/ Demonstration/ Discussion	1	X
6.5.2 སྤང་སྤང་སྤྱ་བཞིའི་སློན་ནས་བརྟག་པ། Prognostic Measures				
6.5.2.1 གསོ་སྤང་བའི་སྤྱ། Abandon of Treatment	L	Lecture, Lecture with PPT/ Discussion	1	X
6.5.2.2 གསོ་བ་ཙམ་གྱི་སྤྱ། Just barely Treatment	L	Lecture/ Discussion	1	
6.5.2.3 གསོ་བ་དཀའ་བའི་སྤྱ། Difficulty Treatment				
6.5.2.4 གསོ་བ་སྤྱ་བའི་སྤྱ། Easily Treatment				
6.6 ལྷ་གདོན་གྱི་བཅོས་ཐབས། Treatment				
6.6.1 དང་པོ་གཞོན་པ་བསྤྱད་བའི་ཐབས། Prevention of harmful and ill effects of <i>klu gdon</i>	L	Lecture with PPT/ Demonstration/ Discussion	1	X
6.6.2 བར་དུ་གཞུག་པ་དབྱུང་བའི་ཐབས། Elimination of acquired harmful and ill effects of <i>klu gdon</i>				
6.6.2.1 མྱོན་འགོ་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་སེར་སྤྱད་བའི་ཐབས། Preliminary Purification of <i>chuser</i> as a cause of <i>klu gdon</i>	L/NL	Lecture with PPT/ Discussion/ Debate/ Presentation/Identificatio n	1	1
6.6.2.2 དངོས་གཞི་གཏུག་པའི་དུག་ནད་གཞོན་ཐབས། Actual Measures of combating <i>klu gdon</i>				
6.6.2.2.1 ཟས་སློན་གྱིས་བཅོས་ཐབས། Dietary Intervention	L	Lecture, Discussion/ Presentation	1	X

6.6.2.2.2	སློང་ལམ་གྱིས་བཅོས་ཐབས། Lifestyle Intervention				
6.6.2.2.3	སྨན་གྱིས་བཅོས་ཐབས། Medicinal Intervention				
6.6.2.2.3.1	ཐང་སློང་གྱིས་བཅོས་ཐབས། Decoctions	L	Lecture with PPT, Demonstration/ Presentation	1	X
6.6.2.2.3.2	བྱེ་མས་བཅོས་ཐབས། Powdered medicines				
6.6.2.2.3.3	རིལ་བུས་བཅོས་ཐབས། Medicinal pills	L/NL	Lecture with PPT, Demonstration/ Peer learning/ Project/ Assignment/ Presentation	1	1
6.6.2.2.3.4	ལྗེ་གུས་བཅོས་ཐབས། Medicinal paste	L	Lecture, Demonstration/ Presentation	1	X
6.6.2.2.3.5	སྨན་མར་གྱིས་བཅོས་ཐབས། Medicinal butter				
6.6.2.2.4	དབྱུང་གྱིས་བཅོས་ཐབས། Application of Therapy	L	Lecture, Demonstration/ Presentation/ VC	1	X
6.6.2.3	རྗེས་གཅོད་གོ་ལེ་ནད་གྱི་གདོན་ཐབས། Combating complicated localised disorder	L	Lecture with PPT, Demonstration/ Presentation	2	X
6.6.2.4	རྟེན་འབྲེལ་མདངས་སྟོབས་རྒྱས་པའི་ཐབས། Methods for enhancing radiance and strength through Interconnectedness	L	Lecture, Demonstration/ Presentation/ Identification	1	X
6.6.2.5	ཐ་མ་བཏང་རན་བཟུང་ཚད་བཟློན་པ། Assessing intervention based on its efficacy of medication	L	Lecture, Demonstration/ Identification	1	X
6.6.3	ལུ་མས་དུས་སླ་ཚེ་བསྐང་བའི་ཐབས། Palliative care /Longevity methods during advanced stage	L	Lecture with PPT, Demonstration/ Identification	1	X

Table 3B: - PRACTICAL (NON-LECTURE)

Sl. No.	Name of the Practical	Term (I/II/III)	Distribution of Hours
1.	<p>ཏིང་འཛིན་མཉམ་འཛོག་གི་སློབ་མཁུངས་འབྲུང་གཞི་ནི་ཐབས། Single-Pointed Meditation for ‘byung gdon.</p> <p>Demonstration and Practice</p> <ul style="list-style-type: none"> The teacher will introduce and guide students through single-pointed meditational practice. Student will realize the benefits of building focus, reducing stress, and supporting their mental health. 	I	2
2.	<p>དེང་དུས་སེམས་ཁམས་རིག་པའི་དོ་སྤྲོད་སློབ་བསྟུགས། Introduction to basics of Modern Clinical Psychology.</p> <p>Invited Guest lecture</p> <ul style="list-style-type: none"> Students will be assembled for the guest lecture series in the conference hall. 	I	2
3.	<p>འབྲུང་པའི་གཞི་ནི་རིགས་ལས་གང་རུང་ཞིག་གི་རྒྱ་རྒྱུན་རྟགས་བཅོས་ཀྱི་ལས་འཆར། Case based study on diagnosis and treatment plan on anyone of the various types of ‘byung po’i gdon.</p> <p>Group Project based learning /Essay Writeups/ Discussion</p> <ul style="list-style-type: none"> Divide the students into a few groups. Assign them to write a short essay on one of the various types of ‘byung gdon <p style="text-align: center;">(Or)</p> <p>གྲོས་བསྟུར་ལམ་ནས་སློབ་མཁུངས་ཀྱི་རྟགས་ལ་བརྟག་ནས་གསོ་བ་སྤང་མི་སྤང་གེས་ཐབས་བྱ་རྒྱུ། Discussion on assessment of symptoms severity and urgency in the treatment decision of ‘byung gdon.</p> <p>Discussion, PowerPoint presentation</p> <ul style="list-style-type: none"> The teacher will explain the significance of symptoms in the diagnostic process. Split students into two groups. Have each group list the symptoms associated with the condition, categorizing them as fatal or non-fatal. Each group will share its findings with the class. 	I	2

4.	<p>འབྱུང་གཏོན་ཞི་ཐབས་སུ་ཆ་གསུམ་གཏོར་མའི་ཚོ་གའི་ལག་ལེན་དམར་འཁྲིད། Demonstration on the conduct of <i>cha gsum gtor ma</i> (dough offering) rituals for appeasement and purification of ‘<i>byung gdon</i>.’</p> <p>Performance, Hands on skill Training</p> <ul style="list-style-type: none"> Invited Expert will explain the components and assemble the required materials for <i>gtor ma</i> ritual The expert will demonstrate a step-by-step guide for preparing of dough, forming the shapes, adding decoration, and placing on a small plate for offering Students will follow the steps to shape and make a <i>gtor ma</i> Students will perform and or write a short reflection on the role of <i>gtor ma</i> for appeasement and purification of ‘<i>byung gdon</i>.’ 	I	2
5.	<p>བདུག་པ་བྱ་གི་བརྒྱུད་སྒྲོར་གྱི་སྐོ་ནས་འབྱུང་གཏོན་འབྱེར་ཐབས་གྱི་ལག་ལེན། Formulation of <i>bya kri brgyad sbyor</i> compound for fumigation therapy in a controlled set up.</p> <p>Demonstration, Team-based learning</p> <ul style="list-style-type: none"> Identify the ingredients of the above-mentioned compound <i>bya kri brgyad sbyor</i> with its required quantity. Learn the process of formulation. Purify the surrounding air in the controlled setup to ward off the negative influence of ‘<i>byung gdon</i>’ 	I	2
6.	<p>འབྱུང་གཏོན་ཞི་བའི་ལྷས་འདེབས་སྐྱེན་མར་གྱི་ལག་ལེན་དམར་འཁྲིད། Formulation of <i>khus ‘debs</i> medicinal butter compound for effective treatment of ‘<i>byung gdon</i>.’</p> <p>Performance, Team-based learning</p> <ul style="list-style-type: none"> Identify the ingredients of the compound and their quantity. Learn the process of formulation. Formulated medicinal butter can be orally taken, or employ it as a Massage oil and or as a Nasal medication to eliminate the negative influence of ‘<i>byung gdon</i>.’ 	I	2
7.	<p>རྩུང་འགྲུར་སྒྲོ་བྱེད་གྱི་བཅོས་ཐབས་སུ་རྩུང་གསང་ངོས་འཛིན་གྱིས་མེ་བཅོའ་གདབ་ཐབས་དང་བཅོན་དུག་སྐྱེན་མར་གྱི་ལག་ལེན། Identifying the sites of Loong Points, formulation of <i>btsan dug</i> medicinal butter, and application of moxibustion</p>	II	3

	<p>therapy for the treatment of <i>rlung</i>-associated insanity or psychosis.</p> <p>Pair Learning</p> <p>a) Identification of Loong Points</p> <ul style="list-style-type: none"> • The teacher will demonstrate the Loong points and explain their significance for diagnosis and treatment. • Students break into pairs. • Each student takes turns locating and gently palpating the Loong sites on their partner. • Use markers or stickers to identify the sites of Loong points. • Teachers offer correction and guidance if necessary <p>b) Application of Therapy</p> <p>Demonstration of Moxibustion therapy on the identified Loong Points for the treatment of <i>rlung</i>-associated insanity/psychosis.</p> <p>Demonstration</p> <ul style="list-style-type: none"> • Once the Loong Points are identified, heat therapy, including moxibustion, is done on it under the guidance of a teacher. <p>c) Formulation of <i>btsan dug</i> medicinal butter compound as an effective treatment of <i>rlung</i>-associated <i>smyo byed</i>.</p> <p>Performance</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identify the ingredients of the compound and their quantity. • Learn the process of formulation. • The student will reflect and document the steps in the making of medicinal butter. 		
8.	<p>ཡིད་གདུངས་སྣོ་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ཚོས་འོར་གཏམ་སྣམ་སྟན་ཤོགས་ཀྱིས་གསོ་ཐབས།</p> <p>Learning counselling skill for treating <i>yid gdungs</i> associated Insanity/ Psychosis.</p> <p>Demonstration</p> <ul style="list-style-type: none"> • Teacher/ Counsellor/Buddhist Expert Role plays a counselling session with a volunteer student or another teacher through a basic scenario. (Or) <p>Group Practice</p>	II	2

	<ul style="list-style-type: none"> • Divide students into pairs: one plays the counsellor and one plays the client through pre-prepared case scenarios. • Practice basic counselling techniques. • Switch roles halfway through. 		
9.	<p>སེམས་ཁམས་ཀྱི་སྐྱོན་ཁང་དང་སྐྱོ་རྒྱུ་ལྡན་པའི་གོམས་སྤེལ་གནས་སུ་བསྐྱོད་ནས་ཞིབ་འཇུག་དང་སྐྱོན་ཐོ་སྐྱོན་འབྲུལ།</p> <p>An insight into the functionality of a mental hospital/ de-addiction centre /psycho social rehab centre.</p> <p>Field Visit/Community-based learning</p> <ul style="list-style-type: none"> • Observe inmates and identify various mental health disorder and their management. • The student will submit a brief report of the visit 	II	1
10.	<p>བརྗེས་སྤོངས་ཀྱི་ལྷན་ཚུལ་རྒྱ་ཁྱོད་དང་རྟགས་བཅོས་ལ་ཞིབ་འཇུག་གིས་སྐྱོན་ཐོ་སྐྱོན་འབྲུལ་དང་བཤོ་སྤོངས།</p> <p>Assignment of a treatment protocol and chart the etiopathogenesis, diagnosis, and treatment of <i>brjed byed</i>.</p> <p>Presentation/ Poster/ Charts/ Group Discussion</p> <ul style="list-style-type: none"> • Split the students into two groups. • Both groups will prepare a presentation/ charts/poster, etc, on the given topic. • Submission or Presentation of it in the class, followed by group discussion 	II	2
11.	<p>ཕྱི་ཟླ་ ༡༠ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་རྒྱལ་སྤྱིའི་སེམས་ཁམས་འཕྲོད་བསྐྱེད་ཉིན་མོར་གཏམ་བཤད་དང་འགྲེམས་སྟོན་སོགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་དུས་ཚེན་བསྐྱེད་བཅི་ལུ་རྒྱ།</p> <p>Assessment of the importance of commemorating World Mental Health Day (10th October).</p> <p>Public Awareness through talks/medical camps/exhibitions</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respective faculty members or subject teachers, and students will organise a short event to commemorate the day. 	II	2
12.	<p>གཟུང་གཏོན་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་རིན་ཆེན་དོ་རིགས་དང་སྤྱང་འཁོར་ངོས་འཛིན་གྱིས་ལས་འཆར་སྐྱོན་སྐྱོན།</p> <p>Recollect and identify the list of precious stones such as <i>dzi</i> and other potential ingredients, such as amulet, and know their therapeutic application to protect from the harmful effects of <i>gza gdon</i>.</p>	II	2

	<p>Field visit to the museum and or other related centers</p> <ul style="list-style-type: none"> • Document the list of precious stones and other potential ingredients, such as an amulet, with its therapeutic efficacy. • The student will submit the field report stating general importance of preventing <i>gza gdon</i>. • The student will give a short presentation of their report. 		
13.	<p>གཟུང་གཏོན་ནད་ཀྱི་གཉེན་པོར་ལྷུས་ལྷུ་བཞེན་ཐབས།</p> <p>Preparation and Demonstration of <i>khrus chu</i> (Ablution) therapy for <i>gza gdon</i>.</p> <p>Demonstration, Invited Guest Lecture</p> <ul style="list-style-type: none"> • Invited experts will explain the required ingredients and materials of this therapy. • The expert will demonstrate the necessary steps of <i>khrus chu</i> ritual. • Apply over the head and forehead, eye, etc. • Students observe the whole procedure and document this spiritually blessed therapy. 	II	1
14.	<p>གཟུང་གཏོན་ཞི་བྱེད་དུ་གཟུང་ཚོག་གཏོར་མའི་ལག་ལེན།</p> <p>Demonstration on the conduct of <i>gza' chok gtor ma</i> ritual for appeasement and purification of <i>gza' gdon</i>.</p> <p>Demonstration, Invited Guest Lecture</p> <ul style="list-style-type: none"> • Invited Expert will explain the components and assemble the required materials for <i>gza chok</i> ritual. • Expert will demonstrate step by step-by-step guide as preparing of dough, forming the shapes, adding decoration, and placing on a small plate for offering with Mantra recitation. • Students will follow the steps to shape and make a <i>gtorma</i>. • Students will perform and or write a short reflection on the role of <i>gza chok</i> for appeasement and purification of <i>gza' gdon</i>. <p>(Or)</p> <p>བྱད་གྲོལ་ཚོགས་གཟུང་གཏོན་ནད་ཀྱི་གཏོར་བ་བསྐྱུང་ཐབས།</p> <p><i>byad grol choga</i> : Ritual for Removing Harmful influences of <i>gza'</i>.</p> <p>Demonstration, Invited Guest Lecture</p>	II	2

	<ul style="list-style-type: none"> The Invited Expert will explain the components and assemble the required materials for the <i>byad grol</i> ritual. Expert will demonstrate by step guide as preparation of dough, forming the shapes, adding decoration, and placing on a small plate for offering with Mantra recitation. Students will observe the steps and document the <i>byad grol</i> ritual. Students will observe and or write a short reflection on the role of <i>byad grol</i> for removing harmful influences of <i>gza' gdon</i>. 		
15.	<p>ལྷན་དང་གཟུང་བཟུགས་ཀྱི་སློན་ནས་གཟུང་གཏོན་ཕྱིར་མི་སློག་ཅིང་ཕྱི་རྗེས་བཅད་ཐབས།</p> <p>Post Therapeutic Care and Relapse Prevention of <i>gza' gdon</i> through Medication and Mantra Intervention.</p> <p>Self-Directed Learning/ Symposium</p> <ul style="list-style-type: none"> Identification of ingredients used in the formulation while reciting the Mantra for <i>gza gdon</i>. Students participate in the symposium on the preventative measures as depicted in the text. 	II	2
16.	<p>སྤྱི་གཏོན་ནད་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྲོད་ཁང་དང་སྡོད་གནས་སུ་བསྐྱོད་ནས་ཞིབ་འཇུག་གིས་སྤྲོད་ཐོ་སྤྲོད་འབྲེལ།</p> <p>An insight into the functionality of a Leprosy Rehabilitation Centre/ Hospital.</p> <p>Field Visit/Community-based learning</p> <ul style="list-style-type: none"> Observe inmates and identify various clinical presentation and their management. The student will submit a brief report and reflection of the visit to the concerned teacher and Or students will share their observations and findings amongst themselves. 	III	2
17.	<p>བར་རིས་མཐོ་ལྷན་གྱིས་ལམ་ནས་སྤྱི་གཏོན་ནད་ཀྱི་གནས་དང་རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དོ་སློབ་ཀྱིས་མཉམ་འདུས་ལས་འཆར།</p> <p>Group Project on the Classification and Identification based on the locations and types of <i>klu gdon</i>.</p> <p>Photography Presentation/Team-based learning of various <i>klu gdon</i> conditions</p> <ul style="list-style-type: none"> Students split into two groups. Both groups will search and or collect a variety of pictures related to <i>klu gdon</i>. Once completed, both groups will submit and present in the class. 	III	3

<p>18.</p>	<p>དྲི་ཚུ་བརྟག་ཐབས་ཀྱི་ལམ་ནས་གདོན་ནད་སློང་བྱང་བྱང་པར་སླུ་གདོན་གྱི་ནད་ངོས་འཛོལ། Urine analysis to assess the different <i>gdon</i> in general and <i>klu gdon</i> in particular.</p> <p>Observation/PowerPoint</p> <ul style="list-style-type: none"> • Analysis of urine parameters such as colour, steam, odour, bubbles, sediments in general, and creamy layer in particular to diagnose the specific <i>klu gdon</i>. • The student will observe and present the entire Urine diagnostic procedure and findings. 	<p>III</p>	<p>2</p>
<p>19.</p>	<p>གསང་བ་སྤོང་གྱི་སློན་ནས་སླུ་གདོན་གྱི་ནད་བརྟག་ཐབས། Diagnosis of harmful effects of <i>klu gdon</i> in a given condition through Unique Urine Analysis.</p> <p>Observational study/ Demonstration</p> <ul style="list-style-type: none"> • Identification of medicinal ingredients and preparation of medicinal formulation. • Procedural documentation of unique urine analysis as per the text. • Administer it to the leprosy or skin-affected patients and observe for any changes. • Submit the final findings to the concerned teacher and present them in the classroom. 	<p>III</p>	<p>3</p>
<p>20.</p>	<p>སློང་གྱི་ལམ་ནས་གདོན་ནད་ཉེ་མ་མཐའ་མར་འཛོལ་གྱི་ཉེ་མོར་གཏམ་བཤད་དང་ འགྲེམས་སྤོང་སློན་སྤོང་གྱི་ལམ་ནས་དུས་ཚེན་བསྐྱེད་བཅི་ལྷན་སྤྱོད། Observation of commemorating World Leprosy Day (Last Sunday of January)</p> <p>Public Awareness through talks/medical camps/ exhibitions/ presentations</p> <ul style="list-style-type: none"> • Respective faculty members or a subject teacher, and students will organise a short event to commemorate the day. 	<p>III</p>	<p>1</p>
<p>21.</p>	<p>དཔྱད་ཚུལ་དང་བཤོ་སྤོང་སྤོང་གྱི་ལམ་ནས་སླུ་གདོན་ནད་གཞིའི་རྟགས་བཅོས་ ལོ་རྒྱུས་ཡིག་འདོག་བྱ་རྒྱ། Sketch a rational treatment prescription for the diagnosed case of <i>klu gdon</i>.</p> <p>Self or Project-based Learning/ Presentation, and Assignment</p>	<p>III</p>	<p>2</p>

	<ul style="list-style-type: none"> The student will submit the treatment protocol of the diagnosed case of <i>klu gdon</i>. The report should not be limited to Mantra Recitation, Purification of <i>chuser</i>, Medications (decoction, pills, medicinal paste, medicinal butter), Dietary modification & Lifestyle intervention. The teacher will do the correction for any false information and give guidance if needed. 		
Total (Practical Hours)		I/II/III	42

Table 4: - Assessment Summary

4A.Number of Paper and Marks Distribution

Sl. No.	Subject	Paper	Theory	Practical or Clinical Assessment					Grand Total
				Practical or clinical	Viva	Electives	IA	Total	
6	<i>gdon nad gso ba</i> (Clinical Psychology and Psychiatry)	1	100	100	20	10* (Set TC)	20	150	250

4B.Scheme of Assessment (Formative and Summative)

Sl. No.	Professional Course	Formative Assessment			Summative Assessment
		First Term (1-6Months)	Second Term (7-12 Months)	Third Term (13-18 Months)	
6.	Third	3PA & First TT	3PA & Second TT	3PA	UE**
PA: Periodical Assessment; TT: Term Test; UE: University Examination. **University exam should be conducted on entire syllabus.					

4C.Term Wise contents for Periodic Assessments

Internal Assessment	Paper 1	Assessment Method
	1.1-1.3	

PA 1	1.1 གདོན་གྱི་ངོ་བོ་དང་ངེས་ཚིག་ རྟེན། Entity and Definition of <i>gdon</i> 1.3 གདོན་ནད་གྱི་དབྱེ་བ་བཤ། Classification of <i>gdon nad</i>	Quiz/Class Presentation
PA 2	1.4.1, 2.1-2.2 1.4.1 གཙོ་སེམས་གྱི་ངོ་བོ་ རྟེན། Entity of Mind 2.2 འབྱུང་གདོན་གྱི་མཚན་ཉིད་བཤ། Definition/ Characteristic of Elemental Spirit induced Disorder	Summary Writing (Research papers) Viva Voce/ MCQ/SAQ
PA 3	2.3-2.5.3 2.3 འབྱུང་གདོན་གྱི་དབྱེ་བ། རྟེན། Classification 2.5.3 གཏོར་མ་སོགས་གང་དུ་བསྟེན་པའི་དུས་ ཚོགས། Favourable time and day of administering <i>gtor ma</i>	Making of Model/Practical Performance/Viva Voce/MCQ/SAQ
Term Test 1	Chapters 1 & 2	As per 4F
PA 4	3.1-3.4.2.7 3.1 ལྷོ་བྱེད་གྱི་རྒྱ་རྒྱུན། རྟེན། Cause & Condition 3.4.2.7 གདོན་གྲུབ་ལྷོ་བྱེད་གྱི་བཅོས་ཐབས་བཤ། Spirit-associated Treatment	Clinical Cases/ Model/Practical Performance/Viva Voce/MCQ/SAQ
PA 5	4.1-4.4.3 4.1 བརྗེད་བྱེད་གྱི་མཚན་ཉིད། རྟེན། Definition and Characteristic of <i>brjed byed</i> 4.4.3 བཅོས་ཐབས་གྱི་མཇུག་དོན་བསྟུ་བ་བཤ། Summary of Treatment	Clinical Cases/ Model/Practical Performance/Viva Voce/MCQ/SAQ
PA 6	5.1-5.6 5.1 གཟའ་གདོན་གྱི་འཛིན་དུས། རྟེན། <i>gz'a gdon 's</i> Time of Attack 5.6 གཟའ་གདོན་ཕྱིར་མི་ཕྱོག་པའི་ཐབས་བཤ། Relapse Preventive Measures	Viva Voce/Identification/Making of Model/MCQ/SAQ

4E. Evaluation Methods for Periodical Assessment

S. No.	Evaluation Method
1.	Practical/Clinical Performance
2.	Viva Voce/ Multiple Choice Question (MCQ)/ Modified Essay Question (MEQ) / Structured Questions
3.	Open Book Test (Problem-Based)
4.	Summary Writing (Research papers)
5.	Class Presentations
6.	Workbook Maintenance
7.	Problem-Based Assignment
8.	Objective Structured Clinical Examination (OSCE), Objective Structured Practical Examination (OSPE), Mini Clinical Evaluation Exercise (Mini-CEX), Direct Observation Procedures (DOP), Case-Based Discussion (CBD)
9.	Extra-curricular activities (Social work, Public awareness, Surveillance activities, Sports, or other activities which may be decided by the department)
10.	Small Project (Individual or Group)
11.	Oral Test, etc.

4F. Question Paper Pattern

THIRD PROFESSIONAL B.S.R.M.S. EXAMINATION

SRUG-DO

Time: 3 Hours   Maximum Marks: 100

INSTRUCTIONS: All questions are compulsory

		Number of Questions	Marks per question	Total Marks
Q 1	Multiple Choice Questions (MCQ)	20	1	20
Q 2	Short answer questions (SAQ)	8	5	40
Q 3	Long answer questions (LAQ)	4	10	40
Total Marks				100

4G. Distribution of Theory Exam and Question paper- Blue print

Paper 1: *gdon nad gso ba* (Clinical Psychology and Psychiatry)

Sr. No.	Chapters	Marks	Types of Questions “Yes”-can be asked “No”- should not be asked		
			MCQ (1 mark)	SAQ (5 marks)	LAQ (10 marks)
1.	ཀུན་བཏགས་གདོན་གྱི་སྤྱོད་ན་དང་སེམས་སེམས་ བྱུང་གི་དོ་སྤོང། Overview of <i>kun btags gdon</i> and Mind & Mental Factors	7	Yes (2 Nos)	Yes (1 No)	No
2.	མན་རྒྱུད་ལེའུ་ ༡༡ འབྱུང་བའི་གདོན་གསོ་བ། Management of ' <i>byung gdon</i> (Elemental Spirit induced Disorder)	18	Yes (3 Nos)	Yes (1 No.)	Yes (1 No.)
3.	མན་རྒྱུད་ལེའུ་ ༡༥ སྤྱོད་ཅེད་གྱི་གདོན་གསོ་བ། Management of <i>smyo byed</i> (Insanity/Psychosis)	10	Yes (5 Nos)	Yes (1 No)	No
4.	མན་རྒྱུད་ལེའུ་ ༡༩ བརྗེད་ཅེད་གྱི་ནད་གསོ་བ། Management of <i>brjed byed</i> (Epileptic dementia/ Alzheimer's disease)	12	Yes (2 Nos)	Yes (2 Nos)	No
5.	མན་རྒྱུད་ལེའུ་ ༤༠ གཟའི་གདོན་ནད་བཅོས་བ། Management of <i>gz'a gdon</i> (Epilepsy/ Stroke)	20	Yes (5 Nos)	Yes (1 No)	Yes (1 No)
6.	མན་རྒྱུད་ལེའུ་ ༥༡ གདུག་པ་སྤྱིའི་གདོན་ནད་གསོ་ བ། Management of Leprosy/ Naga induced Spirit disorder	33	Yes (3 Nos.)	Yes (2 Nos.)	Yes (2 Nos.)
Total Marks		100	20	40	40

4H. PRACTICAL EXAM- BLUE PRINT

S. No	Heads		Marks
1.	S. No.	Name of the Practical	Marks
	1.	<p>ངོས་འཛིན་ཡིག་ཚང།</p> <p>Spot Exam</p> <p>a) Case-based study on diagnosis and treatment plan for one of the various types of <i>'byung po'i gdon</i>.</p> <p>b) Identification of medicinal ingredients of formulated compounds, such as <i>bya kri brgyad sbyor</i>, <i>khus 'debs</i> medicinal butter and <i>btsan dug</i> medicinal butter.</p> <p>c) Identifying the sites of Loong Points for the application of therapeutic intervention.</p> <p>d) Commemoration of World Mental Health Day and World Leprosy Day.</p>	15
	2.	<p>ནད་བཅོས་ལོ་རྒྱུས་དང་དམར་འབྲིད་ངོས་འཛིན་བརྟག་ཐབས་སྤྱི་དང་ལྷན་པར་དུ་མན་ངག་འཛིན་རྒྱུ་བརྟག་ནས་གཞིན་ནད་ངོས་བཟུང་བྱ་བ།</p> <p>Case Taking/Demonstration/Clinical Diagnostic Techniques with special ref to Urine diagnostic method in Psychological and or skin conditions.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Discussion on assessment of symptoms severity and urgency in the treatment decision of <i>'byung gdon</i>. • Urine analysis to assess the different <i>gdon</i> in general and <i>klu gdon</i> in particular. • Diagnosis of harmful effects of <i>klu gdon</i> in a given condition through Unique Urine Analysis. 	20
	3.	<p>གཞིན་པོ་བཞིའི་གོ་རིམ་གྱི་སློ་ནས་བཅོས་ཐབས་གཏན་བཟུང་བ།</p> <p>Protocol Development</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sketch a rational treatment prescription for the diagnosed case of <i>klu gdon</i>. • Assignment of a treatment protocol and chart the etiopathogenesis, diagnosis, and treatment of <i>brjed byed</i>. • Sketch a rational treatment prescription for the diagnosed case of <i>klu gdon</i>. 	20
	4.	གཞིན་ནད་གསོ་བའི་གཞིན་པོ་དང་རིམ་གྱོ་གང་རུང་ཞིག་གི་དམར་འབྲིད།	20
			100

	<p>Demonstration on anyone of the below mentioned Medicinal formulation, External therapies and Buddhist therapeutic Rituals</p> <ul style="list-style-type: none"> • Demonstration on the conduct of <i>cha gsum gtor ma</i> rituals for appeasement and purification of ‘<i>byung gdon</i>’. • Formulation of <i>bya kri brgyad sbyor</i> compound for fumigation therapy in a controlled setup. • Formulation of <i>khus ‘debs</i> medicinal butter compound for effective treatment of ‘<i>byung gdon</i>’. • Formulation of <i>btsan dug</i> medicinal butter compound for effective treatment of <i>rlung</i> associated <i>smyo byed</i>. • Demonstration of Moxibustion therapy on the identified Loong Points for the treatment of <i>rlung</i>-associated insanity/psychosis • Learning counselling skill for treating <i>yid gdungs</i> associated Insanity/ Psychosis • Preparation and Demonstration of <i>khrus chu</i> (Ablution) therapy for <i>gza gdon</i> • Demonstration on the conduct of <i>gza’ chok gtor ma</i> ritual for appeasement and purification of <i>gza’ gdon</i> • <i>byad grol choga</i> (Ritual for Removing Harmful influences of <i>gza’</i>) 		
5.	<p>ཕྱོགས་བསྐྱོད་ཤེས་ཡོན་བསྐྱུས་སྐྱབ་དང་མཉམ་ཅུབ་དང་སྐར་གྱི་ལས་འཆར་སྟན་འབྲུལ།</p> <p>Field Study, Group and Single Project Submission</p> <ul style="list-style-type: none"> • An insight into functionality of a mental hospital/deaddiction centre /psycho social rehab centre • Recollect and identify the list of precious stone such as <i>dzi</i> and other potential ingredients such as amulet and know its therapeutic application to protect from the harmful effects of <i>gza gdon</i> • Post Therapeutic Care and Relapse prevention of <i>gza’ gdon</i> through Medication and Mantra Intervention. • Group Project on the Classification and Identification based on the locations and types of <i>klu gdon</i>. • Assignment of a treatment protocol and chart the etiopathogenesis, diagnosis, and treatment of <i>brjed byed</i> Presentation/ Poster/ Charts 	15	
6.	<p>ནད་བཅོས་སོགས་གྱི་ལག་ལེན་འགོད་དེབ་བདག་ཉར།</p> <p>Practical Record Book Keeping</p>	10	
2.	Viva		20
3.	Internal Assessment		20
4.	Electives		10
Total			150

REFERENCES ཟུར་བསྟེན་གཞུང་།

(Book name/author/publication/year of publication etc.,)

1. རྒྱུད་ཚུང་བདུད་ཅི་སྟོང་པོ། གཡུ་ཐོག་གི་ཆ་ལག་བཅོ་བརྒྱུད། གཡུ་ཐོག་གསར་མ་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། རྣམ་ཤལ་སྐྱེན་ཅིས་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ཟམ་བའི་ལོར་དབར་དུ་བསྐྱུན།
rgyud chung bdud rtsi snying po gyuthog gi cha lag bco brgyad. Yuthok Sarma Yontan Gonpo, Men Tsee Khang Publication, Dharamsala; 2000
2. རྒྱུད་བཞིའི་དཀའ་མཚན་གཅེས་པར་བཏུས་པ་འདོད་འབྱུང་རྣོ་བུའི་མེ་ལོང་། རན་སྣ་ཚོགས་ཞེ་བའི་ལྷགས་བདུད་ཅིའི་མེ་ལོང་། འཇུ་མི་ཡམ་འཇམ་དབྱངས་རྣམ་རྒྱལ་རྒྱ་མཚོ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧
rgyud bzhi' dka 'mchan gces par btus pa 'dod 'byung nor bu'i me long, In *nad sna tshogs zhi bai sngags bdudrtsi 'i me long*, Jumezham Jamyang Namgyal Gyatso, Mirigs Publication; 2007
3. རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་ཆེན་དང་སྔོང་ཞལ་ལུང་། མཁན་ཆེན་ཁྲོ་ཅེ་ཆོ་བཏན་རྣམ་རྒྱལ་རིན་པོ་ཆེ། སེ་ཁྲོན་མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་། ༢༠༠༣
rgyud bzhi'i 'grel chen drang srong zhal lung, In *mas poi dgongs rgyan*, Khenchen Troru Tsetan Namgyal Rinpoche, Sichuan Minority Publication House; 2003
4. རྒྱུད་བཞིའི་འགྲེལ་བ་གཞན་ལ་ཕན་པའི་གཏེར། འབྲུག་པ་པར་དཀར་པོ་འཇམ་སྐོ་གསལ་དབང་པོ་པར་དཀར་པོ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་། སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༧
rgyud bzhi'i 'grel pa gzhan la phan pa'i gter, Drugpa Pema Karpo or Loasel Wangpo Pema Karpo, Mirigs Publication; 2007
5. རྒྱུད་བཞིའི་བརྟུ་བཏོལ་རྣམ་རྒྱལ་ཨ་རུ་རའི་འཕྲེང་བའི་མངོས་རྒྱུ། སོག་པོ་ལུང་རིགས་བསྟན་དར། རྣམ་ཤལ་སྐྱེན་ཅིས་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་དབར་དུ་བསྐྱུན།
rgyud bzhi'i brda bkrol nam rgyal a rura'i phreng ba'i mdzes rgyan, Sogpo Lunggrig Tendhar, Men Tsee Khang Publication, Dharamsala; 2004
6. རྒྱུད་བཞིའི་མན་རྒྱུད་དབྱེན་བསྐྱར་པོད་དང་པོ། རྣམ་ཤལ་སྐྱེན་ཅིས་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༧ ལོར་དབར་དུ་བསྐྱུན།
rgyud bzhi'i man rgyud dbyin bsgyur pod dang po, Men Tsee Khang Publication, Dharamsala; 2017
7. ཆ་ལག་བཅོ་བརྒྱུད་ཀྱི་ནང་ཚན་སྟོང་ཐུན་བཅུ་གཅིག་གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། རྣམ་ཤལ་སྐྱེན་ཅིས་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ཟམ་བའི་ལོར་དབར་དུ་བསྐྱུན།
cha lag bco brgyad kyi nang tshan stong thun bcu gcig, Yuthok Yontan Gonpo, Publication Dept., Men Tsee Khang; 2000
8. ཆ་ཏར་དགེ་བཤེས་ཀྱི་སྐྱེན་ཡིག་ཆ་ཏར་དགེ་བཤེས་སྟོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་། ༢༠༠༧
cha har dge bshes kyi sman yig, Chahar Geshe Lobsang Tsultrim, Mirigs Publication; 2007
9. འཆི་མེད་བདུད་ཅི་བུམ་པའི་རྒྱུད། སྟོན་དཔོན་པར་འབྱུང་གནས་ཀྱི་སྐྱེན་ཡིག་གཅེས་བཏུས། སྟོན་དཔོན་པར་འབྱུང་གནས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེན་ཁང་། ༢༠༠༤
'chi med bdud rtsi bum pa'i rgyud, In *slob dpon padma 'jung gyi smanyig gcesbtus*, Lobpon Pema Jungney, Mirigs Publication; 2006
10. བདུད་ཅི་སྟོང་པོ་གསལ་བ་མན་དག་གི་རྒྱུད་ལས་དུམ་བུ་གསལ་བ་མན་དག་རྒྱུད། གཡུ་ཐོག་ཡོན་ཏན་མགོན་པོ། རྣམ་ཤལ་སྐྱེན་ཅིས་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༤ ལོར་དབར་དུ་བསྐྱུན།

22. མན་ངག་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་བཤད་པ་བདེ་བའི་འདོད་འཛོལ་སྐྱེམ་པ་ཚེ་དབང་། རྣམ་ཤལ་སྐྱེམ་རྩེས་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༩ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།
man ngag rgyud kyi rnam par bshad pa bdeba'i 'dod 'jo, Kempa Tsewang, Men Tsee Khang Publication, Dharamsala; 2019
23. མན་ངག་བྱེ་བ་རིང་བསེལ་བོད་རྒྱུད་རབ་འབྱམས་གསལ་བའི་སློན་མེ། ལུང་མཁར་མཉམ་ཉིད་དོན་རྗེ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེམ་ཁང་། ༢༠༠༥
man ngag bye ba ring bsrel pod chung rab 'byams gsal ba'i sgron me, Surkhar Nyamnyid Dorjee, Mirigs Publication; 2005
24. མན་ངག་ཡོན་ཏན་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷན་ཐབས་ལུག་རྩ་ཚ་གདུང་སེལ་བའི་ཀུན་ར་དུས་མེན་འཆི་ཞགས་གཙོད་པའི་རལ་གྱི། སྤེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། རྣམ་ཤལ་སྐྱེམ་རྩེས་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།
man ngag yon tan rgyud kyi lhan thabs zug rngu'i tsha gdung selbai' kat pura dus min 'chi zhags gcod pa'i ral gri, Desi Sangyae Gyatso, Men Tsee Khang Publication; 2021
25. སྐྱེན་དབྱུང་ལྷ་བའི་རྒྱལ་པོ། མཁས་མང་གྲོས་པའི་གཞུང་། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེམ་ཁང་། ༢༠༠༩
sman dpyad zla ba'i rgyal po, mkhas mang gros pa'i gzhung, Mirigs Publication; 2006
26. འཚོ་བྱེད་ལས་དང་པོ་བལ་ངེས་པར་མཁོ་བའི་ཟེན་ཏིག་གཅེས་པར་བཏུས་པ་བདུད་རྩི་ཐེགས་པ། ཀོང་སྤྱུལ་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ། རྣམ་ཤལ་སྐྱེམ་རྩེས་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༩ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།
'tsho byed las dang po la nye bar mkho ba'i zin tig gces par btus pa bdud rtsi'i thigs pa, Kongtrul Yontan Gyatso, Men Tsee Khang Publication, Dharamsala; 2004
27. གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྐྱེན་ལྷའི་དགོངས་རྒྱན་རྒྱུད་བཞིའི་གསལ་བྱེད་བྱུར་ཚོན་པོ། སྤེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ། རྣམ་ཤལ་སྐྱེམ་རྩེས་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱུན།
gso ba rig pa'i bstan bcos sman bla'i dgongs rgyan rgyud bzhi'I gsal byed bee dur sngon po, Desi Sangye Gyatso, Men Tsee Khang Publication; 2018
28. གསོ་བ་རིག་པའི་རྒྱན་གྱི་མེ་ཏོག་བཅོམ་ལུན་རིག་རལ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེམ་ཁང་། ༢༠༠༤
gsoba rig pa'i rgyan gyi me tog, Chomdhen Rigras, Mirigs Publication; 2008
29. གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་དྲི་མེད་གཟེ་བརྗེད། གཞུང་དྲི་མེད་གཟེ་བརྗེད་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར། གཞང་གཟེ་བརྗེད་འབར། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེམ་ཁང་། ༢༠༡༩
gso ba rig pa'i bstan bcos dri med gzi brjid, In *gzhung dri med gzi brjid kyi 'grel ba nimai 'od zer*, zhang gzi brjid 'bar, Mirigs Publication; 2014
30. གསོ་བ་རིག་པའི་མན་ངག་ཀུན་གྱི་གནད་བསྐྱེས་པན་བདེའི་བསེལ་བེར་སྤྱོད་པའི་ལྷ་བ་གསལ་པ། ཀུན་ངེས་ལེགས་བསྟན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེམ་ཁང་། ༢༠༠༥
gso ba rig pa'i man ngag kun gyi gnad bsdus phan bde'i bsil zer spro ba'i zla ba gsarpa, Karma Ngeslas Tenzin Thinlay, Mirigs Publication, 2005
31. གསོ་བ་རིག་པའི་མན་ངག་ཟབ་མོ་གསང་བ་ཀུན་བསྐྱེས་པན་བདེའི་ཡང་སྤོང་འཆི་མེད་བདུད་རྩིའི་གཏེར་མཛོད། སྐྱེན་རྗེ་བཀྲིས་གཡང་འཕེལ། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེམ་ཁང་།
gso ba rig pa'i man ngag zabmo gsang ba kun 'dus phan bde'i yang snying 'chi med bdud rtsi'i gter mdzod, Menje Tashi G Yangphel, Mirigs Publication
32. གསོ་བ་རིག་པའི་གཞུང་རྒྱུད་དོན་སྤོང་པོ་དགོས་འདོད་ཀུན་འབྱུང་། ལུང་སྤེལ་བདུད་རྩི་འབྱུར་མེད། མི་རིགས་དབེ་སྐྱེམ་ཁང་། ༢༠༠༩

- gso ba rig pa'i gzhung rgyud don snying po dgos 'dod kun 'byung*, Lhundhing Dudtshi Gyurmed, Mirigs Publication; 2006
33. གསོ་རིག་འབྲོང་སྐྱོན་སྤོང་ཐིགས་དགོས་འདོད་ཀྱན་འབྱུང་། གོང་སྐྱོན་དཀོན་མཆོག་བདེ་ལེགས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་། ༢༠༠༤
gso rig 'brong sman snying thig dgos 'dod kun 'byung, Gongmen Kunchok Delek, Mirigs Publication; 2008
34. གསོ་རིག་རྒྱུད་བུམ་བྱེ་བའི་ཡང་སྤོང་འགོ་ཀྱན་འབྱུང་འབྲུགས་ནད་ཀྱི་བྱུག་རྩའི་གདུང་བ་ཀྱན་སེལ་སྐྱོན་སྤོང་ཅ་ཕན་བདེ་དབྱིད་ཀྱི་དགའ་སྤོན་རོལ་པའི་རྒྱན། འཚོ་བྱེད་འཛིགས་མེ་ནམ་མཁའི་དོ་རྗེ། ལྷོ་ཤ་ལ་སྐྱོན་ཅེས་ཁང་ནས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ཟམ་པའི་ལོར་དབར་དུ་བསྐྱུན།
gso rig rgyud 'bum bye ba'i yang snying 'gro kun 'byung 'khrugs nad kyi zug rngu'i gdung ba kun sel sman sbyor stong rtsa phan bde dpyid kyi dga' ston rolba'i rgyan, In *tso jed 'jigs med namm kha'i rdorje' sman gzhung*. Tsojed Jigme Namkhai Dorjee, MenTseeKhang; 2016
35. གསོ་རིག་སྤོང་བསྐྱུ་རེངས་གསར་པ། བསམ་གཏན། བོད་རྫོངས་མི་མང་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་། ༡༩༧༩
gso rig snying bsdus skya rengs gsarpa, Samten, *bod ljongs mi mang* Publication; 1979
36. གསོ་བ་རིག་པའི་ཚོག་མཛོད་གཡུ་ཐོག་དགོངས་རྒྱན། དབང་འདུས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་། ༡༩༨༢
gso ba rig pa'i tshig mdzod gyuthog dgongs rgyan, Wangdu La, Mirigs Publication, 1982
37. གསོ་རིག་ཉེར་མཐོ་གཅེས་བསྐྱུ་སེམས་སྐྱོན་ཉམས་སྦྱོང་དྲན་པའི་གསལ་བྱེད། མ་བསམ་རིན་ཆེན། དག་དབང་བསྐྱུན་འཛིན། ཟེ་ཁོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་། ༢༠༠༢
gso rig nyer mkho gces bsdus sems smyon nyams myong dranpa'i gsal byed, Masam Rinchen/Ngawang Tenzin, Sichuan Mirigs Publication; 2002
38. གསོ་རིག་བསྐྱུ་བཅོས་མཐའ་དག་གི་སྤོང་པོ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་མན་དག་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས། འཇམ་དབལ་ཚོས་ཀྱི་བསྐྱུན་འཛིན་འཕྲིན་ལས། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་། ༢༠༠༧
gso rig bstan bcos mtha' dag gi snying po rnams phyogs gcig tu bsdus pa man ngag rinchen 'byung gnas, Jamphel Choskyi Tenzin Thinley, Mirigs Publication; 2007
39. ལྷན་ཐབས་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་བྱུར་རྒྱུན་སྤོང་ལོ་ལ་ལབ་སྐྱབས་མགོན་ཀྱི་སྐྱོན་ཡིག། དབང་ཚེན་དགའ་རབ་དོ་རྗེ། མི་རིགས་དཔེ་སྐྱོན་ཁང་། ༢༠༠༧
lhan thabs dbang gi rgyal po'i zur rgyan snying nor, In *lab skyabs mgon gyi smanyig*. Wangchen Gerab Dorjee, Mirigs Publication; 2007
40. འཇམ་གླིང་རྒྱལ་སྤྱིའི་འཕྲོད་བསྟེན་གྱི་དྲ་ལམ།
 World Health Organization, Facts-sheets. <https://www.who.int/news-room/fact-sheets>
41. གཏོར་ཚོག་ཕྱོགས་བསྐྱུ་གསལ་རིག་མཛོད་འཕྲུལ་དེབ།
gtor chog phyogs bsgrigs rig mzhod 'Phrul deb <https://www.serajeyrigzodchenmo.org/audios/105-audio-download-explanation/177-sss0002>
42. གཏོར་མ་ཆ་གསུམ་གྱི་ཚོག་དཀྱིལ་ཚོག་དངོས་གྲུབ་ཀྱན་ཚོལ་གྱི་བྱུར་དེབ། རྫོ་བཟང་ཚུལ་ཁྲིམས།
gtor ma cha gsum gyi choga dkyil chog dngos grub kun rtsol gyi zur 'debs (gsungs 'bum j)/blo bzng tshul khirms; <https://www.bdrc.i>
43. གཏོར་མ་ཆ་གསུམ་གཏོར་བསྐྱུ་པ། ལྷགས་ལུང་པཎྌཏི་ཏ་དག་དབང་རྫོ་བཟང་བསྐྱུན་པའི་རྒྱལ་མཚན།
gtor ma cha gsum gtong bsdhus pa. lcang lung pandita nga dbng blo bzng bstan p'i rgyal mtsan; <https://www.bdrc.i>

44. ཏྲ་མགོན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་གདོན་གྲོལ་གྱི་ཚོགས་ལག་ཏུ་སྤངས་བདེ་བ།
rta mgrin yang gsang khros pa'i rnal 'byor la brten nas klu gdhon grol gyi cho ga lag tu blang bde ba/ <https://www.bdrc.i>
45. སྐྱོལ་མ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱ་ཡི་གདོན་གྲོལ་གྱི་ཚོགས་བདུད་ཅི་ཚུ་རྒྱན།
sgrol ma la brten pa'i klu'i gdon grol gyi cho ga bdud rtsi'i chu rgyun/ <https://www.bdrc.i>
46. རྗེ་བཙུན་སྐྱོལ་མའི་སྐྱ་ནས་སྐྱ་གདོན་གྲོལ་གྱི་ཚོགས་ལྗོངས་ལྷ་མོ་ལྷ་མོ་གདུང་སེལ་བདུད་ཅིའི་ཚུ་རྒྱན།
rje btsun sgrol ma'i sgo nas klu gdon 'grol gyi cho ga ji ltar bya tshul gdung sel bdud rtsi'i chu rgyun /<https://www.bdrc.i>
47. བཅོམ་ཐུན་འདས་ཏྲ་མགོན་བསྐྱེད་བའང་ཆེན་ཡང་གསང་ཁྲོས་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱ་གདོན་གྲོལ་གྱི་ཚོགས་ལག་ཏུ་སྤངས་ཚུལ་འབྱེད་བདེ་བར་བཀོད་པ་ནད་གདོན་ཀུན་སྐྱོལ།
bcom ldan 'das rta mgrin padma dbang chen yang gsang khros pa'i rnal 'byor la brten nas klu gdon grol gyi cho ga lag tu blangs tshul 'khyer bde bar bkod pa nad gdon kun sgrol/<https://www.bdrc.i>
48. སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་རང་རྒྱུད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་།
sems dang sems byung gi rnam gzhang cung zad bshad pa rang rgyud gsal ba'i me long/<https://www.bdrc.i>
49. སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ཉམས་ལེན་གནད་ཀྱི་དོན་གསལ་རིན་ཆེན་སྐྱོན་མེ།
sems dang sems byung gi rnam gzhang nyams len gnad kyi don gsal rin chen sgron me/<https://www.bdrc.i>
50. སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་དང་ལམ་རིམ་སྤངས་སྐྱོན་འདུལ་བའི་ལྷགས་ཀྱ།
sems dang sems byung gi rnam gzhang dang lam rim glang smyon 'dul ba'i lcags kyu/<https://www.bdrc.i>
51. རྫོ་རིག་གི་རྣམ་གཞག་སྤངས་གསལ་ལེགས་བཤད་གསེར་གྱི་ཕྱང་མཛེས། ཀུན་མཁྱེན་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ། ༢༠༡༧
blo rig gi rnam gzhang snang gsal legs bshad gser gyi phreng mdzes / kun mkhyen 'jam dbyangs bzhad pa/2017
52. ལེགས་བཤད་རྫོ་གསར་མིག་འབྱེད། ལོང་ས་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག
*legs bshad blo gsar mig 'byed/gong sa skyabs mgon chen po mchog/
<https://www.serajeyrigzodchenmo.org/audios/105-audio-download-explanation/177-sss0002>*
53. སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་བཤད་གཅེས་བཏུས། ཚངས་པ་བསྟན་འཛིན། ཀམ་མན་གྲུ་མི་བཏུན་ལོ་ལྷ་ཅེ་ནས་དཔར་དུ་བཏབ། ༢༠༠༧
sems dang sems byung gi rnam bshad gces btus/ tshangs pa bstan 'dzin /Published by Triden Norbu tse Kathamandu:2001
54. སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་སྤངས་སྐྱོན་འདུལ་བའི་ལྷགས་ཀྱ། དབལ་སྤང་དཀོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚོ། རྒྱུ་འོད་སྤང་གིས་དཔར་དུ་བཏབ། ༡༩༩༩
sems sems byung gi rnam gzhang glang smyo 'dul ba'i lcags kyu/dbal snang dkon mchog rgyal mtshan/ Published by shakya woenang:1999
55. སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་རང་རྒྱུད་གསལ་བའི་མེ་ལོང་། དབལ་སྤང་དཀོན་མཚོག་རྒྱལ་མཚོ།
sems sems byung gi rnam gzhang cung zad bshad pa rang rgyud gsal ba'i me long /dbal snang dkon mchog rgyal mtshan/

56. སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ངོས་འཛིན་མདོར་བསྟུས་ཏེ་བརྗོད་པ་ཚོས་མངོན་གྱི་མཚོའི་ཡང་སྟོང་། དངུལ་ཚུ་རྣམ་ལྷན་དྲུག་གི་ལོ་ལྟར་ཁང་གིས་དཔར་དུ་བཏབ་པ། ༡༩༥༧
sems sems byung gi ngos 'dzin mdor bsdus te brjod pa chos mngon rgya mtsho'i yang snying /dngul chu rdarma b+ha dra/ published by Tibet House Delhi: 1981
57. སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཤད་པའི་ཚོམ་ཚིག་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྱོང་བ། ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ལོ་ལྟར་ཁང་གིས་དཔར་དུ་བཏབ་པ། ༡༩༧༥
sems dang sems byung gi tshul rnam par bshad pa'i sdom tshig rin po che'i phreng ba/yongs 'dzin ye shes rgyal mtshan/ published by Tibet House Delhi:1975
58. སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་མཚོན་སྟོར་གྱི་ཤེས་བྱ་གྱི་མཚོའི་ཚུ་ཐེགས། ཀམ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་མཚོ། བཀའ་བརྒྱུད་ཉམས་སྟོང་ཚོགས་པ། ༢༠༠༧
sems dang sems byung gi mtshon sbyor gyi shes bya rgya mtsho'i chu thigs/ karma tshul khirms rgya mtsho/Published by Kagyud nyam kyong tsokpa: 2007
59. རྒྱ་གར་གྱི་སྤྲུལ་གདོན་དགེ་སྤྲུལ།
 The Leprosy Mission Trust India: <https://www.leprosymission.in/>
60. རྗེ་མཉམ་ལྷན་སྤྲུལ་ཡོངས་སེམས་ཁམས་དང་དབང་རྩའི་རྩེ་གནས་ཁང་།
 NIMHANS: <https://www.nimhans.ac.in/>